

Baltijas Semkopis.

Apsteļams:

„Balt. Semf.“ Administrācijā, Rīgā, Aleksandra bulvāra Nr. 1. un redakcijā: Zeltgāzē, Katoļu-eelā Nr. 2. Beļtam Rīgā: Šillinga, Kapteina un Lužawa grahmatu-bodis un pēe kopmana Verchendorff, pilf. Kalku-eelā Nr. 13. Zitās pilfēhtās: wifas grahmatu-bodis. Uf laufeem: pēe pagasta-waldehym, mahzitateem, skolotajeem, ic.

5. gads.

Rīgā, 20. junijā.

Waffā:

Ar Peelitumu: par gadu 3 rub., par 1/2 gadu 1 r. 60 f. Beļ Peelituma: par gadu 2 rub., par 1/2 gadu 1 r. 10 f. Par pēefuhtifchanu ar pastu uf katru eksemplari, ween' alga waj ar jeb beļ Peelituma, jamatfā 60 kap. par g. un 35 kap. par 1/2 g. Sludinajumu s peenem wifās apsteļamās weetas pret 8 kap. par fihlu rindinu.

No 25. Lihds ar Baltijas Semkopi ik nedēlas iſnahf Peelitums ar ſtahſteem un derigu laifa-kawekli; **1879.**
matfā 1 rub. par gadu, 50 kap. par puſgadu.

Swarigs pahrlabojums Baltijas ſemneeku ſuh- dfibas (prozeſē).

Kamehr Ceļfch-Kreewijas gubernās teeſu reformas wifās laufchu fahrtas preekſch likumeem padarijuſchas lihdfigas, tamehr Baltijas gubernās pehz paſtahwoſcheem likumeem ſemneeku fahrtā, prozeſes leetas daſchā labā ſinā lihds ſchim nebaudija taſs teeſibas, kaſ tahm zitahm fahrtahm jau no wezeem laifeem pēefſchirtas. Muſhu ſchehligā un taiſnā Waldiba zenschahs, ſchihſ neweenadibas iſlihdfinat, un taſ ſolis, kaſ atkal no jauna ſchini ſinā ſperts, gan peerahdihs ſkaidri un gaiſchi, ka mehſ uf iſteem pamateem buhwejam, ſawas wifu leelafās zeribas lihdamu uf Walſis Waldibu.

Pehz likumeem par teeſu nodibinaſchanu Baltijas gubernās (Gub. lif. I. daſa, art. 319, 863 un 1298) muſhu wiſaugſtafās teeſas (Widſemē hoſteeſa, Kurſemē oberhoſteeſa un Igaunijā wirs-ſemes-teeſa) it wifās tahdās leetas, kaſ ſihmejahs uf ſemneekeem waj uf tahdeem, kaſ ſemneeku teeſahm padoti, bija beidsamās inſtanzes (beidsamās teeſas), tā ka ſemneekeem ar ſcho teeſu ſpreedumeem bija jabuht meerā — tahlaſi ſuhdfet tee wairſ newareja; jo Senats, kā wiſaugſtafā teeſu eetahde un beidsamā inſtanze Walſti, wineem ari tahdās prozeſes-leetas, kaſ ſneedsahs pahri par 600 rublu wehrtibu un kurās taſs zitas fahrtas wareja apeleeret pēe Senata, nebija ſajneedsams. Ka ſemneeki tahdu ſuhdfibas-zela pa-ihſinaſchanu daudjreiſ ſahpigi ſajuta, gan ihpaſchi nebuhs iſſkaidrojams. Tapehz ar preeku ja-apſweizina eewehrojams un ſwarigs pahrgroſijums ſchini leetā. Uf tagadejā teeſu-miniftera, walſſſekretera Nabalowa*) preekſch-likumu un pehz ſahrtigas pahrraudſibas, Walſis padome — kā iſ waldoſcha Senata ukafa no 11. maija 1879 Nr. 19907 redſams — noſpreedufi tā: Baltijas gubernu-lif. I. daſas artifeeli 319, 863 un 1298, kurās noſazits, kā ſemneeku teeſās ſuhdfibas eefneedsamas, teel pahrtaiſiti tā, ka ſuhdfibas pret hoſteeſas, wirs-ſemes-teeſas un oberhoſteeſas ſpreedumeem ari ſemneeku leetas ir eefneedsamas waldoſcham Senatam pehz wiſpahrigas likumifās ſahrtibas, tif ween nē taſs leetas, kaſ iſzelahs ſtarp muiſchu ihpaſchneekeem un ſemneekeem un ſihmejahs uf buhſchanahm, kaſ grunti un ſemi aiſnem. Suhdfibas pēe waldoſcha Senata ſchinis beidsot minetas leetas ir peelaiſchamas uf ſuhdfibas wehrti nebuht neluhfojot.***) Schihſ leetas Senats iſſchir ar eefſchleetu miſterā peedaliſchanoſ. Suhdfibas par prozeſes no-kawefchanu un par ſuhdfibu nepeenemſchanu wifās augſcham miinetās leetas ir eefneedsamas waldoſcham Senatam.

Keiſara Majeſtete ſcho Walſis-padomes ſpreedumu ſch. g. 17. aprili Wiſaugſtafā apſtiprinajis, un tamlihds taſ ir pazelts par Walſis-likumu.

*) Nabalows, pehz diſinuma Kreews, tifa eezelts zitr. teeſu miſterā, grafa fon der Pahlen weeta.

**) Schihſ teikums tā ſaprotams: hoſteeſā un wirs-ſemes-teeſā (Widſemē un Igaunijā) tifa tahdās leetas, kuru wehrte naw maſata par 50 rub., un oberhoſteeſā (Kurſemē) tifa leetas, kaſ naw maſatas par 100 rublu wehrti, war eefneegt ſuh-gumu, lai ſemato teeſu attis un ſpreedumus rewideerē. Bet pehz augſcham minetā jaunā noſazijuma wifās tahdās leetas, kaſ uf grunti un ſemi (uf mahju pirkſchanas- un nomas-kontraakteem) ſihmejahs, wehrtibu nebuht ne-eewehrojot, war pahrsuhdfet pēe waldoſcha Senata. Ka ſchihſ leetas pirms hoſteeſai, oberhoſteeſai ic. ir janem pretim, ſaprotahs pais par ſemi.

Kahds neaprehlinami leels ſwars ſchim jaunajam likumam ir, to Baltijas eedſihwotaji it ahtri ſajutihſ. Bet ar noluhku uf muſhu ſadſihwes buhſchanahm wiſpahrigi mums ja-atſihſti, ka augſtā Waldiba ſoli pa ſolam dodahs uf to teizamo mehrti, ka wifā Walſti alaſch jo wairaf nodibinatos weenlihdfiba preekſch teeſahm, weenlihdfigas teeſibas prozeſes ſinā preekſch wiſahm laufchu fahrtahm. Lai Deems uſtura un ſwehti muſhu ſchehligo Keiſaru un Wina taiſno Waldibu! Toti eewehrojams ir, kā Wahzu laikraſts „Zeitunga f. St. u. L.“ ſcho jauno likumu apſweizina. Wina eſot toti pahrtaiſigta bijuſi, to „Waldibas Wehſtneſi“ laſot; taſ winai nahzis ne zerejot, nēd domajot un wina ſchaubotees, waj taſ kahdu labumu atneſiſchot. Winas ſchehlo brehku par ſcho pahrwehriſchanoſ ſemneeku prozeſē ſihfaki ne-eewehrodami, mehſ tifa apluhfoſim, ko wina tai ſtahda pretim.

1) Suhdfetajeem ſemneeku leetas ari lihds ſchim eſot bijis brihw, par ſemneeku teeſahm eefneegt ſuhdfibu waldoſcham Senatam prozeſes weſchanas jeb leetas iſmekleſchanas dehl (Nullitätsbeſchwerden); ſuhdfibas par paſcheem ſpreedumeem ſenaf wareja eefneegt general-gubernatoram, bet tagad tā eegroſit, ka taſs eefneedsamas Senatam, ne-eſot bijis waijadſigs, jo general-gubernatora uſraudſiba par augſtafahm ſemneeku teeſahm eſot nodibinata tani laifa, kad pēe mums wehl paſtahwejis agrar-jautajums (t. i. kad wehl nebija likumu par mahju iſnomoſchanu un pahrdofchanu); tagad ſatiffchanoſ ſchini ſinā ſtarp muiſchu ihpaſchneekeem un ſemneekeem eſot ſtingri nodibinata.

Wahzu amiſe tē peerahda, ka wina toti maſ pahſihſt muſhu ſadſihwes-buhſchanas, ſewiſchi ſemneeku prozeſes zelu un muſhu agrar-likumu leetaſchanu. Pahrsuhdfibas pēe waldoſchā Senata, kahdas ſemneekeem lihds ſchim bija atwehletas, ir peerahdijufchahs par gluſchi neſekmigahm, jo muſhu augſtafās ſemneeku teeſas toti ſtingri mehds eewehrot prozeſes formalifko puſi (t. i. leetas iſmekleſchanoſ), tā ka tifa reti rodahs eemeſla, tamdehl ſuhdfet. Turpretim paſchus winu ſpreedumuſ ſchinis leetas Senats newareja atzelt jeb pahrlabot, kamehr augſcham minete likumu noſazijumi paſtahweja. Tadehl oberhoſteeſa, hoſteeſa un wirs-ſemes-teeſa ſemneeku leetas bija wahrda pilnā ſinā beidsamās inſtanzes. Ka Baltijas ſemneeki to daudjreiſ ſajuta ſewiſchi ſtrihdu leetas, kaſ ſihmejahs uf mahju pirkſchanu un iſnomoſchanu, to — kā leelahs — „Z. f. St. u. L.“ nebuht neſin.

2) Schihſ beidsot minetas ſtrihdu leetas, kaſ min. Walſis-padomes ſpreedumā apſihmetas ar no земельная дѣла, Ceļſchreewijā iſſpreeſchot meera widutaji, tadehl „Z. f. St. u. L.“ neſinot, waj taſs pēe mums pa wifam teel iſſpreeſtas pēe juſtiz-teeſahm. Labpraht mehſ tē ſawai darba-beedrenei nahlam palihgā. Pēe mums it wifās ſuhdfibas-leetas teel iſſpreeſtas no juſtiz-teeſahm, tadehl tad ari tee ſtrihdi, kaſ uf mahju pirkſchanu un nomoſchanu ſihmejahs. Pirmā inſtanze ir: Widſemē — draudſes-teeſa, Kurſemē — aprinta-teeſa, ja ſemneeki ſuhds pret muiſchas ihpaſchneekeem.

3) Zaur mineto Walſis-padomes ſpreedumu eſot tifa pahſihſtamee trihs artifeeli 319, 863 un 1298 gub. likumās atzelti, bet ſemneeku likumās tee noſazijumi, pehz kureem prozeſes-wedejeem ja-eefneedi rewifijas-ſuhdfibas, nebuht ne-eſot pahrtaiſiti, — tee palikufchi beļ eewehroſchanoſ.

Kahds eemeſls tē ko ſchehlotees, naw nebuht ſaprotams, jo ar daudj ziteem likumeem, ko Waldiba laidufi pehz mineto ſemneeku

lik. gr. isdosšanas, naw bijis zītadi. Tā p. p. pases-likumi no 1863. g., pagasta-likumi no 1866. g., wispahrigā kara-deenešta likumi no 1874 un 3. aismem jeb atzet un pahrtaiša daudš wairak nosazijumu minetās lik. grahmatās, ne kā tas zaur scho 3 artefeku atzelschānu noteek, un tomehr Juschanas lihds schim ne kahdas naw zehluschahs. Pasihstams ir, ka tikai 1877. gadā eefschleetu Ministeris pawehleja Baltijas gubernatoreem, lai leel fastahdit pahrskatu, kuri nosazijumi semneeku lik. grahmatās zaur jaunakeem likumeem ir pahrtaititi waj atzelti, un ka scho pahrskatu tikai pehrn un schogad Ministera lgam eefneedja. Tadehl „Ztga f. St. u. L.“ ari schini sinā war apmeerinatees.

4) Wina schaubahs, waj zaur runā esofcho jauno likumu semneeku prozefehm kahds labums izselsees. Lihds schim preelich semneeku fuhdibas-leetahm bijuschas tikai 4 instanzes un jau tas bijis pa daudš. No jauna dibinata peektā instanze prozefes tikai pawilzinafschot un tikai strihdu mekletajeem darischot labu, bet meera mihsletajeem mokas.

Tschetras instanzes Widsēmē lihds schim bija tikai tahdās leetās, kur semneeki apfuhdseti, Kursēmē turpretim tikai trihs; bet wisās leetās, kur semneeki apfuhds muischas waldes, bija weena instanze mafak t. i. Widsēmē, kur tad eefahf pee draudjes-teesas, 3; Kursēmē, kur tad pee aprinka-teesas eefahf, tikai 2. Zaur peektās instanzes eezelschānu tad nu muischu waldehm buhs tikpat instanzes, zik lihds schim bija semneekem. Tadehl min. waldehm tē truhst eemešla schelotees, kurpretim semneeki Senatu kā fawu beidsamo instanzi apfweizina ar dšili fajustu pateizibu; jo pat jau ta apfina, ka jo leelafas leetas un wisas fuhdibas is mahju kontrakteem war eet lihds Senatam, drofchinahs ruhpiġu ismelleschānu un leetas ahtru nobeigschānu.

5) Senatam jau tagad esot pahrleeku daudš darbu, tadehl daudšreis pa-eeschot gadi, lihds winich kahdu leetu ispreedischot. Ja patam semako teefu spreedums jau ispidits, tad iszelschotees leelas jufas un teefibu nedroschiba ar wifu launakeem augkeem.

Tahdi „launi augli,“ ja tee teescham kur iszeltos, war tikai wainigo aismem jeb „strihdu mekletaju,“ kā „Ztga f. St. u. L.“ zita weelā fata. Bet kahds eemešs tad gan ir, tahdu nebehdneeku fargat no „launem augkeem?“ — Mufsu darba-beedrene ari peemirst, ka it wisās semēs fuhdibas-leetas pee augstās instanzes teefahm welkajs ilgati, ne kā pee semakahm teefahm, un ka scho teefu spreedumus, bes ween kahdās fewischlās gadijeendš, par kureem pastahw ihpafchi nofazijumi, nebuht nedrihst ispidit, eekam beidsamā instanze naw spreedufi. Un katrs gan buhs labaki ar meeru, kad tas fawu taišnibu dabon „pehz gadeem,“ ne kā kad tam jabuht meera ar loti ahtri pafudinatu spreedumu, par kuru tas pee Senata nedrihst fuhdset.

6) Nahlschotees gruhti, protokolus kreewu walodā pahrtulkot, semneeki nespehschot fawas fuhdibas paschi farakstīt un eefschot pee

faktu-adwofateem, tadehl jaunais likums scheem wiswairak nahlschot par labu, bet semneekem tas teescham labuma neatnefschot.

Gandrihs buhtu jadomā, ka „Ztga f. St. u. L.“ peepeschi pahrwehrufehs par semneeku mahiti jeb aistahwetaju, ja mehs no wifa neredsetumi, ka winai firšs fahp par to jauno teefibu, kas semneekem peefschirta. Zik maf wina spehj fawaldit schos fawus firdehstus, tik jozigi ir winas befgaligee un tihri is pirksteem isfihstee eemešli pret jauno likumu. Kamehr tahs zitas kahrtas ween baudija teefibu, fawās leetās Senatu ufluhlot par beidsamo ispreedeju, tamehr netruhla tulkotaju, kas aktes pahrtulko; tamehr Senatam nebija pa daudš darbu; tamehr faktu-adwofateem nebija „labums.“ Bet kad semneekem ari teef peefschirta schi teefiba, tad wisas schihs buhschānas pahrwehrufchahs un rahda tik behdigu nahlotni! — Apmeerinatees, mihskā amata-beedrene, un fawaldi fawas weltigās dusmas; jo wif tawi eemešli pee jaunā likuma nepahrgrosihs ne weena weeniga wahrdina. Ari Tawa beidsigā faufschāna, lai „tagadejee semes aistahwi, kas zaur scho jauno likumu ari leekahs buht loti pahrschteigi, ruhpejajs un gahdā, ka schis likums pehz eefpehschānās fluhstu aprobeschots“ — ari schi Tawa kleegschāna nosihmē tikai fauzeja balsu tukfneši, jo tahs augstās Walsts eestahdes, kas scho likumu afsinufchās par wajadfigu, gan ari finahs to wahrda pilnā sinā ufturet. Kaut Tu, mihskā amata-beedrene, jele pee laika atfihstu, zik joziga Tu isfatees zihninā.

T. R.

Wispahriga dafa.

Mufsu Lutera pagastu- un draudjes-skolotaju konferenzes.

Mums pasihstamās likumās par tahdahm konferenzehm ne kas naw fazits; lihds schim wispahrigi peenehma, ka tahs tā fakot ir zehluschahs zaur fadsihwes wajadfibahm. Ne weenam nenahza ne prahtā, jautat: pehz kahdeem likumeem schihs konferenzes fanahf, pehz kahda programa tahs farunajahs, zik tahlu sneedfahs minu darbu robeschās re.? Leekahs, ka tagad brihdis jau ir atnahzis, scho jautajumu zelt. Gemeslu uf tam fewischki dod beidsamā konferenzē Dobelē, ko Wielensteina f. wadijis. Pehz sinahm, kas par scho konferenzē zaur Latweefchu un Wahzu laifrakiteem paflubinatas, ne weens weenigs skolotajs no 40 naw bijis sagatawojees uf kahdu preelichnesumu, turpretim konferenzes wadonis ir — sem finifla fega — jo plafchaki pahrspreedis fadsihwes jautajumu, t. i. „Baltijas Semkopja“ zenteenus un „Sobgala“ fatiru, un luhdsis, lai skolotaji wina domahm peekriht. Pehz tam Wehtina lgs demis eemešlu, lai skolotaji strahdatu, ka basnizkungs Wötchters paliktu skolas

Sadsihwe un siniba.

Kursemes riterfchaftes muischas.

Kā lastajem pasihstams, stary „Rigas Lapa“ un „Balt. Semkopi“ pastahw domu dafschadiba jeb dafschada atfihschāna par riterfchaftes muischahm. Wina aistahw tahs domas, ka landtageem, ja tos paplafschinatu tahdā wihšē, ka pee teem wisas laufchu kahrtas nemiy dalibu, tapat buhtu nofazijchāna par schihm muischahm, kā lihds schim, kur landtagus tikai weena kahrtā pahrwalda; un tā domadama „Rigas Lapa“ aifrahda uf teem leeteem labumeem, kas Baltijas gubernu eefshiwotajeem iszeltos zaur tē leelahm eenahtschānahm, to minetās muischas atmet un waretu isleetat wispahrigahm wajadfibahm. Sewischki schi eemešla dehl esot jadsenahs uf landtagu paplafschinafschānu (uf „wehsturisko buhwi“) un ne wis uf semfimu eemeschānu. — Schihm domahm un scheem ispreedumeem mehs nu stahwam taišni pretim un esam jau peerahbijufchi, ka riterfchaftes muischas pehz Balt. gub. privat-teefibu likuma II. dal. art. 45 ne wis landtageem jeb „wifai semer“ (gubernahm), bet ihpafchi muischneekem jeb muischneeku beedribahm Wisaugstati dahwinatas un ka tadehl tahs zitas kahrtas ne kad newar spreeft par scho muischu augkeem, ja muischneeki to ar labu prahtu ne-atwehl; un naw fizamš, la wini to daris.

Par scho domu aistahwefchānu „Rigas Lapa“ mums nu loti aš ufbruka, pahrmefdama jeb mufš apwainodama, ka mehs rakstot pre t semneeku labumu, greibot „paplafschinatom landtagam“ (kura nu gan wehl nebuht naw un laikam ne kad nebuhs!) aismem tik fwarigu teefibu t. i. spreeft par riterfchaftes muischahm, — mehs aistahwot tikai muischneekus un ne wis ari tahs zitas laufchu kahrtas re. Ja, mufsu grehšs paleelot jo leelats tadehl, ka mehs uf „R. Lapas“ isfahdrofumeem ne-esam

klaušijufchees un atgreesufchees, bet „ar pasihstamo drofchibu“ (wahzifki tas laikam stanetu; „mit seiner betannten Frechheit“) fawas greisās domas aistahwefufchi.

Tahda pahrdroscha ahstfihschānahs mufš peespeeda ufmeslet paschus tos dokumentus, pehz kureem Keisara Majestete runā esofchās muischas muischneekem dahwinajis un uf kureem augscham minetais art. 45 dibinajahs. Mehs nu jeram, ka zaur scheem dokumentem jeb kuru schaubifchānos wisgaligi isnihzinahs un tamlihdš peerahdihš, ar kahdu, gan tikai reti peeredsetu pahrdroschibu „Rigas Lapa“ zet un aistahw glufchi nepareifas domas, un uf tahdeem schaubigeem pamateem tahlal buhwedama, publika isplata pa wifam greifus jehgunus par nahloschahm reformahm, — weenigi tadehl, lai winai publikas azis buhtu taišniba un lai wina fawu neefnigo teoriju waretu turpinat. Kas winai dafas, ka publika beidsot atfihš, ka „R. Lapa“ to ir greifi wadajufi!

Minetees dokumenti fihmejahs uf Kursemes riterfchaftes muischahm, bet tadehl la ir tee ir listi par pamatu minetam art. 45, ir japeenem, ka ar Widsemes un Zgaunijas riterfchaftes muischahm naw zītadi. Bes tam ari tos dokumentus par schihm muischahm war dabut un mehs ir tos nodrukafim, ja „R. L.“ wehl ufdrifstetos fawas greisās domas aistahwet.

Pirmais dokumentis ir Keisara Aleksandra I. dahwinafchānas-dokumentis (Schenkungsurkunde) no 8. septembra 1806. Ši ta ir redfams, ka Kursemes gubernas muischneeki minetā gadā fufstijufchi fawu pilnwarci geheimechahu Korffu uf Peterburgu, luhgdami, lai Keisara Majestete wineem wisfcheligu peefschir „Zrlawas-Grenfchu ekonomiju“ (tagadejās riterfchaftes muischas), kā atlihdsibu par 150,000 Walfis dahdereem, ko beidsamais Kursemes herzogs pehz aprehlinafchānahs no 1793. gada wineem palizis parahdā. Scho parahdu kreewijas Waldiba, kurai pa tam Kurseme bija padewufehs, nu gan naw afsinufi par fawu, „bet — tā štan Keisara Majestetes wahrbi — wisfcheligaki atfihstot tahs no Kursemes muischneekem fastahditās wis-

waldes padomneeka amata, un tad — uš Bielensteina fga pahrspreedummu dibinadamees — zehlis divi zitus šadšihwes jautajumus preekščā. Ar Deewa luhgšanū fchi konferenze nobeigta un pee kopu ehščanas Bielensteina fungs atkal jau aishemis šadšihwes jautajeemu, školotajus ušajzinadams uš sinameem noluhkeem, kas ar školotaju ušdewumu un amatu nestahw tairnā šafarā un šo tadehl loti dafšadi mar šapraft.

Mums leekahs, ka wišs tas newar buht školotaju konferenzes noluhks. Tā mehš p. p. šawas lapas šchi gada 3—5. num. šklaidri un gaišči ešam peerahdijušči, ka Bielensteina un Rutkowsky fgeem nebija teefibas, „Latw. litererifkā beedribā“ iſſajit tos špreedumus, šo B. fungs atkal no jauna ir zehlis preekščā minetā školotaju konferenze. Bet ja tas tur notifa beš teefibas, tad tas šcheitan notifa, kā mums leekahs, ar mafaku teefibu; jo muhšu Waldbibas noluhkā tas newar buht, školotaju konferenzes atlaut padarit par organeem finamai agitazijai pret weenu jeb otru laifrašju un pret sinameem šadšihwes zenteeneem. Šchi metode lihšfinajahs loti Wiššemes finodes špreedumeem par „Šaunlatweešcheem“; šawā laifā mehš peerahdijahm, ka par tahdahm leetahm šinodē špreest naw pehž lifuma.

Wišu to eewehrojot, ja-iššaka wehlesčanahs, ka peederigā weetā eewehriba kluhtu ložita uš runā ešošchahm konferenzehm, — ka nošajitu programu, pehž kura konferenzehm ja-išturahs.

Walšts-nošeedšneeka Solowjewa teefafšana fch. g. 25. maijā.

(Turpinajums.)

Leezineeks Sinowjews atšina Solowjewa par to pašču wihru, kas tizis pee pilšehtas gubernatora wešš. Uš justiz-ministra un aifšahwetaja preekščlikumu teefa nolehma, uš neatnahkufcho leezineeku Roča, Andrejewa un Milašchewiſſcha leezibahm nepaštahwet, tadehl ka nošeedšibas notikummu leezineeks Sinowjews jau it plašči ištahštijis.

Leezineeki Eduards un Mihaels Wenigs apštiprinaja, ka no Solowjewa leetotais rewolwers winu magafinē pirktis, un proti zaur Dr. Weimaru maijā 1878. Dr. Weimars toreis teizis, ka tas rewolweri pehřot kahda pašihštama ušdewumā, panehmis preekšč iſmelleščanas trihs rewolwerus lihšfi un aifuhštijis no teem diwus otrā beēnā atpafak.

Leezineeks Eišchens Wirents atšihst apšuhđseto par to wihru, kas Wenig'a magafinē preekšč leelaka rewolwera pirzis patronas.

Uš presidenta pawehli top leezineeze Sačharowa eewesta.

Prešidents. Leezineeze, waj juhs pašihšteet apšuhđseto?

pahrigās waijafšibas un teem parahdot pilnu leezibu no Muhšu gahbaščanas par wineem, Mehš atšihstam par labu, wineem (Kuršemes muišchneekem) par winu prašibas atlihdšinasčanū (als Schadloshaltung seiner — des Adels — Forderung), Šrlawas un Grendšes muiščas, lihšfi ar wišahm tur peederofšahm malas-muišchahm (kas minetā dokumentā pee wahrda šauktas) apštiprinat uš muhšchigu paturesčanū (zum ewigen Besitz), tahdā wiššē, ka lihšfi tagadejo rents-terminu galam, muišchneeki bauda tahš eenaščhahas, kas teel šamafkatas krona lašei, bet pehž šcheem termineem ari wišas šcho muišchu eenaščhahas bauda preekšč šawahm kopu waijafšibahm Oergestalt, „daš bis zum Ablauf ihrer gegenwärtigen Arentetermine, der Adel die von diesen Gütern zur Kronskasse einfließenden Revenüen genießen, nach Ablauf der Termine aber auch alle Einkünfte von selbigen zu seinem gemeinsamen Gebrauch erhalten solle — —, а позятечени сего срока и все доходы съ оныхъ получалобъ на общественное его употребление.“ Tahlafi šchini dokumentā šajits, ka tapehž, ka Kuršemes muišchneekem par šchihm muišchahm wehl naw dahwinaščanas-dokumenta (Šchentlungsurkunde), Keisara Mažestete zaur šcho dahwinaščanas-dokumentu pehž tahš Winam kā Patwaldbneekam ešoščas waras apštiprina Kuršemes muišchneekem augščam minetās muiščas, ar wišu, kas pee tahm peeder, uš muhšchigu turesčanū (zum ewigen Besitz) un atkauj teem, šchihš muiščas pehž teefibahm walbit, bet ar to nošajijumu, ka paraštās publištās noboššanas, tapat kā no žitahm muišchneeku mantoščanas-muišchahm (gleichwie von den übrigen adlichen Erbgütern), ir ja-mafkā. Weidšot Keisars pawehli, ka Kuršemes muišchneekem šchihš muiščas ar wišu, kas pee tahm peeder, buhs baudit (nužen), bet wiššem krona amata-wihreem teel šingri peetodinatš, muišchneekus šcho muišchu meerigā turesčanā netrauzet, bet winus aifšahwet un pašargat no netaišnibas un jeb kuras ušmahščhanahs.

Leezineeze. (Brihtinu apšuhđseto apluhklojušfi). Ja, es winu pašihstu, Tas ir Aleksanders Konstantinowiššs.

P. Kad juhs winu beidšamo reifi redšejat?

L. Leelā peefdeēnā.

P. Kad juhs to pehdejā laifā redšejat, waj juhs tad šinajat, kuru tas bija aifbrauzis?

L. No wina mahšas es dširdeju, ka tas uš Maškawu aifbrauzis.

P. Waj juhs no wina atwadijatees?

L. Es tam pee atwadifčanahs špeedu rofu.

P. Un mahšas ari juhšu klahthuhščhanā no wina atwadijahs?

L. Ja, to es redšeju — manā klahthuhščhanā.

Justiz-ministers. Waj juhs redšejat, ka Solowjews no mahšahm un no Annas Derfeld atwadijahs?

L. Ja, wini butiřhojahs.

Justiz-ministers. Un kad winšch bija aifgabjis, kas tad notifa?

L. Aleksanders Konstantinowiššs aifgabja, kā es domaju, ar brahli kopā, bet wina mahšas un Anna Antonowna palifa turpat. Brihtinu wehlaš tahš gabja paštaiigatees. Es tahm šajiju: ešat drufku paštaiigatees, es tiftmehr mašgašču grihdu. Winas paštaiigajahs kahdu brihdi un pahnahža tad atpafak; es šajiju: kapehž juhs til maš paštaiigatees? — „Tā,“ winas atbildeja, „mums nemas netiřhl paštaiigatees,“ Wišwairaf raudaja Anna Antonowna; wina raudaja par wiššem wairaf, kamehr mahšas maš raudaja.

Justiz-ministers. Waj wina jums neteiza, kapehž ta tift loti raud?

L. Nē, to wina man ne-iššaidroja.

Justiz-ministers. Waj juhs pašči to neatminejat?

L. Es domaju, ka tas noteel tadehl, ka winšch uš šwehtkeem aifbrauza uš Maškawu, un ka tahš tapehž bija til nošlumuščas.

Justiz-ministers. Waj Solowjews leelā gawena laifā bija ar kahdu kungu pee jums, kuru tas gribeja pee jums eefortelet?

L. Nē, to newaru atminetees.

Leezineeze Anna Derfeldt top eewesta.

P. Ušluhkojeet apšuhđseto, waj juhs to pašihštāt?

L. Es winu pašihstu — tas ir Aleksanders Solowjews.

P. Šahšteet, šo juhs par Aleksandru Solowjewa šineet, kad juhs ar to eepafinatees, un šo juhs pee wina eewehrojot?

Leezineeze Derfeldt. Es ar winu eepafinos janwari 1877. g.; winšch apmekleja šawu mahšu.

Pehž tam leezineeze, uš presidenta jautafčanahm, išteiza: Es atnahžu uš Peterburgu leelā gawenu laifā zetortā nedelā un tad klušā nedelā aifbrauzu atkal projam. Klušā nedelā es to diwas reišes redšeju, — pehđigo reifi peeltdeēnā; toreis es ari no wina atwadijos, jo winšch šajija, ka braulšchot uš Maškawu; man bija behđigi, no wina šchir-

Otrais dokumentis ir waldoščā Senata ušas no 20. janwara 1810, pehž kura Keisara Mažestete 4. janwari 1810. g. Wišaugštaki pawehšejis: „ka šchihš muiščas pehž dahwinaščanas-dokumenteem no 12. janwara 1726 un no 8. septembra 1806, muišchneekem preekšč winu kopu waijafšibahm ir dotas muhšchigā turesčanā un tamlihdšfi ir winu ne-atnemams ihpaščhums“ („Befehlen wir: in Erwägung dessen, daß diese Güter nach dem Inhalte der darüber erteilten Donationsbriefe vom 12. Januar 1726 und vom 8. September 1806, dem Adel zu seinen gemeinschaftlichen Bedürfnissen im ewigen Besitz gegeben worden sind, und sonach sein unabnehmbares Eigenthum ausmachen — die Anordnung in der Verwaltung dieser Güter, sowie die Erhebung der Revenüen von denselben, nach dem wahren Inhalte der gedachten Donationsbriefe, demjenigen Adel zu überlassen, dem sie verliehen worden.“

No šcheem dokumenteem, šo pats kungs un Keisars ar šawu augšto rofu paraštijis, gan buhs loti šklaidri redšams, ka riterščhastes muiščas naw wiš dahwinašatas preekšč „šemes“ jeb gubernas wišpahrigahm waijafšibahm, bet muišchneekem preekšč winu kopu waijafšibahm, un ka tahš teefcham ir muišchneeku ihpaščhums — „neatnemams ihpaščhums,“ kā pats Keisars Wišaugštaki pawehšejis.

Pehž kahdeem, tagad paštahwošcheem lifumeem „Rigas Lapa“ nu zere, „pa-plaščinato landtagu“ eezelt par špredeju par šchihm muišchahm? Lh. R.

tees, tadeht fa mehs fwehtkus gribejahm pawadit kopā, un winsch taifijahs projam braukt.

Justiz-ministers. Waj jums nebija ari zita eemeſla, wina aif-
zefofchanas deht noſkumt, jeb weenigi tilai tas, fa winsch gribeja
fwehtkus ar jums kopā pawadit? Juhs eſot, kā domaju, raudajuſchi?

L. Ja, es raudaju. Es biju it ihpaſchi noſkumuſt. — Tāpat
ari ziti. Solowjews fajija, fa tas pa wiſam ſchkirotees, fa mehs ne
kad neredſeſchotees.

Aiſtawetajs. No kam juhs domajat, fa wina ne kad wairs
neredſeſeet?

L. Winsch fajija, fa ne kad wairs nenahſchot atpakat.

Aiſtawetajs. Waj juhs apwaijazatees pehz eemeſla, ſapehz
winſch Peterburgā negribeja palift: waj juhs ar winu ſarunajatees?

L. Nē — nemaſ.

Aiſtawetajs. Waj ari wina mahſus tizeja, fa tas Peterburgu
pa wiſam atſtahs?

L. Ja, winas to tizeja gan.

Justiz-ministers. Kad juhs zetortā gawenu nedelā Peterburgā
uſturejatees, waj tad ari tikat Solowjewu redſejuſchi?

L. Ja, es winu redſeju wairak reiſu. Es biju apmetuſees
Solowjewu familijas dſihwolli. Deenā tas loti maſ bija mahjās.

Leezineeks Dr. Dreſt Weimar, Solowjewa rewolweri apluhfojis,
iſſaka, fa tas 1878. g. maijā gan tahdu rewolweri pirzis, bet tas
domajot, fa no wina pirktais rewolweris bijis garaks, ne kā Solow-
jewa rewolweris. Winsch to pirzis toreif Weniga eerotſchu pahrdotawā
kahda ſawa ſlimneeka Sewaſtjanowa uſdewumā. Sewaſtjanowu tas
ahrſtejis, zitadi tas wina nepaſiſtot. Pehz rewolwera atdoſchanas
winſch S. wairs ne-efot redſejis. Sewaſtjanows bijis no wideja
auguma, pilnigs meefās, loti tumſcheem mateem un bahrdū; winſch
warejis buht 30 lihſ 35 gabi wezs. Apgehrbs tam bijis glihts. Pehdigo
reiſi ſatikdamees tas teizis, fa gribot uſ Niſchni-Nowgorodu braukt.

Ceweda leezineezes Olga un Heleni Solowjew (apſuhdſetā mahſas)
un leezineeku Nikolaju Solowjewu (apſuhdſetā brahli). Helene So-
lowjew, ſahlē eenahldama, tuhlin ſaſlima un tapehz to uſ presidenta
pawehli eeweda ſewiſchā iſtabā, kur tai ahrſts nahza palihgā.

Uſ jautajumu, waj tee gribot ko iſteikt, leezineeki atbildeja ar ja.

Pehz tam presidents atgahdinaja leezineekeem, fa tee gan neap-
ſwehrinati taphot nolauſchinati, bet fa teem tomehr tilai pateefibu
un weenigi pateefibu waijagot iſteikt un ne ko neſleht. Tuhlin pehz
tam tapa leezineeze Olga Solowjew iſ ſahles iſweſta un leezineeks
Nikolajs Solowjews nolauſchinats.

Uſ presidenta praſiſchanahm Nikolajs Solowjews iſteiza: Winsch
eſot ar ſawu brahli Aleksandru kopā uſaudſinats; kad wina brahliſ
uſnehmis weetu Toropezā, tas (leezineeks) wehl apmeklejis ſkolu.
Winsch tam ne kad par ſawu dſihwi un par ſaweem zenteeneem nē kā
neſtahtijis. Wiswairat tas ar to ſanahzis kopā pehdejā laikā Peter-
burgā. No awiſehm tas pee brahta awiſes „Semla un Wola“ numurus
redſejis, ari proklamazijas, tomehr newarot teikt, waj numuri bijuſchi
ihfi preeſch tam drukati jeb nē. No kureenes brahliſ ſchihs lapas
dabujis, to neſinot. Rewolweri brahliſ eegahdajis preeſch zela, agrak
tam bijis maſs rewolweris. Kad tas wiſpirms runajis no nodoma,
Peterburgu atſtaht, to leezineeks neſinot. Pehdejās naktis, kuras tas
mahjās pawadijis, winsch gulejis loti nemeerigi, un it ihpaſchi puhpolu
fwehtdeenā tas bijis loti ſaihdsis. Leezineeks atwadijees no brahta
Sacharowas korteli, kur ari wina mahſas un Derfeldt bijuſchas.

Leezineeze Olga Solowjew iſſaka: Ta nedſihwojuſi ar brahli
Aleksandru kopā un tapehz ari til warejuſi domat, fa brahliſ ar uſ-
muſināſchanu uſ dumpi nodarbojotees. Wina tilai otrdeenā preeſch
leeldeenahm nonahkuſi Peterburgā un ſatikuſees ar brahli uſ ihju
brihdi treſchdeenā un zetortdeenā. Winsch bijis loti ſaihdsis un ahrts.
Peehtdeen tas no winas atwadijees, lai waretu uſ Maſlawu braukt.
ſchi wehſis leezineezi loti apbehdinajuſi, jo wina atbraukuſi uſ Peter-
burgu, lai fwehtkus waretu ar radeem kopā pawadit. No brahta pa-
ſiſtameem ta tilai Nikolaju Bogdanowiſchu un wina ſewu uſ ihju
brihdi redſejuſi. Rewolweri ta pee brahta neredſejuſi, bet gan dſirde-
juſi no mahſas Helenes, fa brahlim eſot rewolwers.

Uſ presidenta pawehli top leezineeze Helene Solowjew eeweſta.
Presidents dara leezineezi uſmanigu, fa ta, kā apſuhdſetā mahſa, war

pehz liſuma no leezibas atſazitees. Leezineeze aif aſarahm newar runat
un luhds pehz tam, lai tai nolafa protokolu, ko ta pee eepreeſchejās
iſmekleſchanas iſteikuſi; teefa atraida ſcho winas luhgumu. Pehz tam
leezineeze iſſaka, fa ta negribot ne kahdu leezibu dot. Justiz-ministers
jautā leezineezi, waj ta negrib uſ daſchahm wina jautāſchanahm at-
bildet, ar ko leezineeze ir meerā. Justiz-ministers jautā pehz tam, waj
leezineeze nomanijuſi, fa winas brahliſ, ar kuru ta weenā iſtabā
gulejuſi, pehdejā nedelā bijis loti nemeerigs un ari ſapnds runajis,
ko leezineeze apſtiprina, peeſihmedāma, fa wina neſapratuſi, ko brahliſ
murgodams runajis. Aiſtawetajs ſaka, fa tam leezineezei ne ka-
ne-efot japraſa. Presidents pawehl, lai eewed leezineezi Katrinu
Solowjew, apſuhdſetā ſewu, bet ſcho pawehli newar iſpildit, tadeht
fa leezineeze ir dabujuſi krampjus un ir gandrihſ beſ ſamanas. Justiz-
ministers iſſkaidro, fa tas Katrines Solowjew iſklauiſināſchanu nemaſ
netura par waijadsigu, jo winas leezibai pee ſpreeduma taifſchanas
ne-efot ne kahda ſwara. Aiſtawetajs peeſihmē pret to, fa tas weh-
lotees apſuhdſetā ſewwai liſt daſchus jautajeenus preeſchā, jo tas gribot,
fa daſchas winas iſſazihchanas pee eepreeſchejas iſmekleſchanas taptu
iſſkaidrotas. Tomehr tas luhdsot teefu, lai ta pahrlauſchinot zitus
leezineekus, kamehr Solowjewa ſewwa buhſhot apmeerinajuſees.

Cewed un apſwehrina leezineeku Nikolaju Bogdanowiſchu. Tas
iſſaka: Winsch eepaſinees ar Solowjewu Toropezā, kur pehdejais iſ-
pildijis aprinka-ſkolotaja weetu. Solowjews ſatizeet ar winu toreif
beeſchi un ſahzis pehz tam wina ſmehdē ſtrahdat. Tolait ſmehdē ſtrah-
dajuſchi leezineeka brahliſ Jurijs Bogdanowiſchs, Sturms, Loſentschi-
kows, Michailows, Maſjuta un Loſchlawens. Wehlat, pawafari un
rudeni 1877, leezineeks redſejis Solowjewu Samarā. Winsch toreif
apgahjees ar diweem ſawas partijas beedreem, bet winu familiju
wahrdus leezineeks neſinot. Solowjews ſauzis weenu par Matweju
un oturu par Semenu. Pehdejo reiſi Peterburgā buhdams leezineeks
redſejis Solowjewu iſ nedelas kahdu reiſi. Reiſahm Solowjews palizis
ari par nakti pee wina — pehdigo reiſi nakti no ſeſtdeenas uſ pirmo
leeldeenu. Scho nakti Solowjews pawadijis ar leezineeku un wina
ſewu weenā iſtabā un aifgahjis no teem projam pirmo fwehtku rihtā
ap pulſien 11. Solowjewa iſtureſchanā nebijis ne kaſ ſewiſchſ no-
manams. Ari Sturm, kaſ ar Solowjewu kopā ſtrahdajis leezineeka
ſmehdē, tas ſatizis Peterburgā. Tagad tas ſauzotees par Klemenzu,
tomehr leezineeks par winu tuwal ne kā neſinot. Smehdē Klemenzs
pee wina ſtrahdajis kahdu mehneſi. Klemenzs bijis, tāpat kā Solow-
jews, loti brihwprahhtigs zilweks. Pehdigo nakti pee leezineeka pawa-
didams, Solowjews runajis ari no ſawas braukſchanas uſ Maſlawu.
Leezineeks domajis, fa Solowjews gribot turp aifweſt aifleegtas grah-
matas, jo tahs tas beeſchi ween redſejis Solowjewa rolās. Par ſawu
peedereſchanu pee kahdas ſlepenas ſabeedribas, kaſ tahdas grahmatas
iſgatawotu un iſplatitu, Solowjews leezineekam ne kad neſtahtijis, jo
tas ar winu pa wiſam nerunajis par politikas leetahm. Pehdigo
reiſi Solowjews neatnahzis wis negaidits, jo leezineeks to ſatizis deenā
uſ Newſki-proſpekta un eeluhdsis wakarā pee ſewis. Par Solowjewa
apſtahkeem, pee kahdeem tas apprezejees, leezineeks neſinot ne kā.
Toropezā Solowjews pee wiſahm maſahm eenahſchanahm dſihwojis
jautri un ſpehlejis ari kahrtis. Naudas tas ne kad netaupijis. —
Uſ presidenta pawehli eeweſtā leezineeze Marija Bogdanowiſch, pat-
laban nolauſchinatā leezineeka ſewwa, iſſaka, fa ta ar apſuhdſeto
eepaſinuſees preeſch 6 gadeem Toropezā un fa tas wehlat pee teem
uſturejees kahdu laiku kā weeſis uſ laukeem Woroninā un tad ſahzis
ſmehdē ſtrahdat. Reiſā ar Solowjewu uſturejuſchees Woroninā Adrians
Michailows un winas wihra brahliſ Jurijs Bogdanowiſchs. Solowjewa
prezeſchanahs ſinā leezineeze til warot iſteikt, fa Solowjews ar ſawu
tagadejo ſewu arweenu apgahjees labi. Lai Solowjews apprejetos,
par to leezineeze nebuht neruhpejuſees. Pehdigo reiſi Peterburgā uſ-
turedamees, kurp leezineeze ar ſawu wihru 1879. g. pahrgahjuſchi,
Solowjews tos wairak reiſu apmeklejis un leeldeenu nakti gulejis ar
teem weenā iſtabā. Uſ justiz-ministra jautāſchanahm leezineeze iſſaka,
fa Solowjews ſawas domas nebuht neſlehtis, fa tas ar tagadejo
kahrtibu ne-efot meerā un fa tas ſawu weetu Toropezā atſtahtis ſa-
nihſchanahs dehl ar aprinka-ſkolas inſpektori. Solowjews winai
atneſis daſchas aifleegtas grahmatas un ari weenu numuru no awiſes
„Semla un Wola;“ ari kahdu uſ Meſenzowa nahwi ſazeretu dſeiju tas

wina lafjīs preefchā. Kad leezineeze wīnu jautajūti, kapeh; tas ſawu bahrdū nodfinis, Solowjews atbildejis, ka gribot uſ Maſkawu braukt, lai waretu tur pee ſinoda deenet. Miſtawetajām leezineeze atbild Solowjewa apprezſchanahs ſinā, ka ta par prezibas eemeſlu ne tā neſinot teitt; wina dſirdejuſt, ka Solowjews no pat eepaſiſchanahs ar ſawu tagadejo ſewu pret to biſis loti uſmanigs un ka wina ſewu apnehmuſees prežetees, weenigi lai buhtu apprezeta.

(Uſ preefchu wehl.)

Dalhadās ſinas.

No Geſſchjemes.

No Peterburgas. Šhīnī gadā nowembra mehneſi nems 218,000 jainu ſareiwu, t. i. toš, ſas 1858. gadā dſimūſchi. Behrn nehma tiſpat.

Walſts kanzleris firſts Gortſchakowš 7. junijā ar ſawu deſlu, firſtu Mihaelu, ſas dodahs uſ Madridi, ir aiſbrauzis uſ Badeni, kur tas uſtureſees lihđi junijam un tad apmeklehs Freiburgu un Wilbbadi.

Zaur Wiſaugſtaſu pawehli ahrigu leetu miniſterijas dariſchanas ir uſdotas walſtkanzlera palihgam, iſhtenam geheimrahtam Giers, kamehr firſts Gortſchakowš no ahrjemehm pahrbrauts mahjās.

„Waldbibas Wehſtn. ſis“ ſino, ka maija mehneſi bijuſchi Kreewijā 1730 uguns-grehli, zaur kureem notikuſi par 1,904,684 rub. ſkahde: Wiſjeme mineta mehneſi ir zeetuſi zaur uguni par 46,491 rub., Kurjeme par 9,672 rub. un Zgaunija par 28,600 rub. ſkahdes.

Preefch Greeku-pareiſtizigu garidſneeku amata dariſchanahm tapſhot iſtrahdata ihpaſcha taſſe. Rahda gubernas ſemſtiba eeſneeguſi miniſterijai par to preefchlikumu.

Rigas andeles pahrwalde aiſtrahda uſ to, ka no 1. maija lihđi 1. ſeptembrim friſchu gatu nedrihſti no ſemehm Rigā eeweſt un ka eeweſtā gala pahrdewejeem teel atnemta.

Iſmekleſchana ſtahtsrahta E. Waltera ſahđſibas leeta eſot pee polizejas jau pabeigta. Iſrahdiſees, ka tas noſadſis 31,450 rub. Sekreterš nelapſhot pee atbildibas ſaukts, jo iſrahdiſees, ka tam pee ſahđſibas ne-eſot gluſchi ne ſahdas dalibas.

Peepescha nahwe. Iſgahjuſchas ſwehtdeenās wakarā Pruhſchu pawalſtneekš Kirchner, pee Schwarzga konzert-dahrſa apgaismoſchanas zaur Jablotſchowa gaismu, peegahjis pee elektriſkas baterijas un tiſhchā prahā ſakehris poſtiwas un negatiwas baterijas wada-drahtes, lai elektriſko ſtraumi waretu nowilkt un dahrſa apgaismoſchanu apturet. Straume (pee 300 elementeem), ſaprotams, bija til ſupra, ka nelai-migais uſ weetas iſlaida ſawu garu. Til leels ſpehks ſaſkalda leelus malkas gabalus un iſnūhina uſ weetas juteklu darboſchanos.

Wiſjeme. Pagasſta likumi tiſchot no jaunā zaurſkatiti. Wiſjemes ſemneeku-leetu komiſija tadehl uſaizinajuſi draudſes-teeſas, eeſuhit ſawus eewehrojumus un ſpreedumus par to, ſas buhtu pahrlabojams pee pagasſta likumeem.

Zgaunu awiſe „Eſti poſtimees“ zela-juhtis. Šhi awiſe ſchogad dabuja jaunū redaktoru: winaš dibinatajs un lihđiſchinigais wadonis Zannſena k. atkahrpahs un wina weeta eeſtahjāhs Harry Zannſens, pirmajl dehls, ſas Tehrpatā ſtudeerejis. Sawu jaunū amatu uſnemdams, H. Zannſena k. paſludināja programu, peh; kura wiſch iſtureſees. Šho programu nu Tehrpatas un Rigas Wahzu awiſes bija nepareiſi ſapratuschās t. i. tulkojuſchās pa daud; ſaweem paſiſtameem zenteeneem par labu. Tagad Zannſena k. peerahda ſcho aloſchanos un mums leekahs, ka muhju zeen. laſtajeem patiks ſinat, ſahdu zelu „Eſti poſtimees“ turpma nodomajis eet. — Zannſena k. ſtarp j. rakſta: „Kamehr zilweki buhs, tamehr ari kahrtaſ paſtahwehs; ſchihš nebuht naw atzelamas, bet gan ir jazenſchahs, ka kahrta teefbas kluhtu iſlihdſinatas. Muhju muſchneekleem politiſkā ſinā ir pa daud; muhju tautai pa maj teefbu; ſchāi ir wairak japrāſa, ne tā wini grib dot. Ne wiš muſchneeku kahrta wiſch noteſajot, nebuht nē, wiſch ſcho kahrta zeenijot, it ka wiſas zitas kahrtaſ, bet wiſch, proti Zannſena k., atſihtot, ka ſemes waldbai, ſas lihđi ſchīnī tika muſchneeku rofās, japahreēt uſ wiſu tſchetru kahrta weetneekleem, ka muſch-

neezibas waldbai janobeidſahs. Wiſch neſaprotot, kadehl muſchneeki ween ſehſch landtagoš un ſpreeſch, jo wini taſchū naw ta weenigā kahrta muhſu gubernā. Tahlat J. k. peeſimē, ka wina pretineeku iſſajichana, ka muſchneeki eſot atzehluſchi dſimtsbuſchānu, ne-eſot pareiſa — Keiſars Alekſanders I. to darijis un tas maſuminh muſchneeku, ſas ſcho ſoli ſekmejis, no teem ziteem muſchneekleem eſot kluhwis waijats; tika pawehlei muſchneekleem biſis japaklaufa un japadobahs. Tad Zannſena kungs uſaizina Wahzus, lai tee, ja wini grib panahkt weenprahtigu tautu Baltijā, mahjāhs tautas (Zgaunu) walodu, jo ar „ſuknas-igauniſko walodu“ to wina pretineeks mahziſees no ſawa kambara-ſulaina, wairš nepeteekot; Wahzeem ari eſot rofās jaleek klahk pee labu Zgaunu grahmatu iſtrahdaſchanas. — Weidſot Zannſena k. ſcheklojahs, ka Zgaunijas pilſchētās ne-eſot ſkola ar Zgaunu mahzibas-walodu. Tā p. p. Tehrpatā, kur wairak tuhſtoſchu Zgaunu dſihwo, ne-eſot ne weenas Zgaunu ſkolas, kurpretim elementar-ſkolu ar Wahzu mahzibas-walodu eſot deeſgan. Behrneem, ſas tika igauniſki runā, eſot jallauſahs Wahzu mahziba, jehſchu leelakā data no teem tika ſahdas Wahzu walodas drumſlinas ſaprot. Tahdā wiſhē mahzinot Zgaunus. Leela data no waſankeem, ſirgu ſagleem un eelaufejeem, zelotees no ſchīnī ſkolahm, pakrituſchos ſeweeſchus nebuht nerekſinot 2c.

No Zannſena kga wahrdeem ja-atſihst, ka gandrihš wiſas ſcheit pahrſpreeſtas buhſchanas pilnigi ir weenadas ar muhſu buhſchanahm, ſewiſchki ſas tē par tautas walodu ſajits. Til tā mehš ne-iſprotam, ko Zannſena k. grib ſajit, runadams no „weenprahtigas tautas Baltijā“ (falls die Deutschen das Zustandekommen eines einigen Volkes im baltischen Lande wüſchen). Gandrihš naw jaſchāubahs, ka wiſch Baltijas eeſiſhwotajus t. i. Zgaunus, Latweeſchus un Wahzus grib ſakauſet par weenigu tautu, ſas tad noſtahtos ſawrup no Kreewu tautas! Kad tas weenahrt ar noluhku uſ muhſu plaſchās tehwiſas weenadibu nebuht naw wehlejams, tad tas otrahrt ari nebuht naw iſdarams, ihpaſchi tagad wairš nē. Ka Zannſena k. Zgaunus negrib pahrwehrt par Wahzeem, ſas peerahdahs ij wina pretiſchanahs pret wahzoſchānu; tad nu wehl atliktoš Wahzu pahrwehriſchāna par Zgaunem (un par Latweeſcheem) un tas atkal naw ne domajams. Tadehl J. kga programs ſchīnī ſinā jauſluhko par ſahdu no winahm fraſehm, ſas ſen jau nobiluhchās un ſahſihwes-tirgū maijahs aplahrt bej wehrtes, bej pirzejeem. Th. R.

No Rujenes. Pee mums jau atkal eeraduſchees ſawadi tahrpi, lihđiſgi teem, ſas iſgahjuſchā gadā linu laukus nopoſtija. Uſ lineem tee gan wehl naw redjami, bet til dahrjōš, kur tee wiſeem ogulajeem un ahbelehūm lapas nokremt. R. B.

No Jelgawas. Pirmo wajas-ſwehtu nakti japeeru ſaſarmes biſchurneekš Dobeles-eelā iſdirdis, ka Marijas-eelā leelš troſniš, un domadams, ka ſahdi ſaldati to troſni taifitu, uſzehlis ſahdus peezus ſaldatus, kureem no ſerſchanta tapis pawehlets, no-eet un laudamos iſſchirt. Šchee peezi ſaldati, ſahbakus uſmaukuſchi un ſchinekus pahr plezeem pahrſweeduſchi, gahjuſchi uſ Marijas-eelu. Tē nahk wineem leelš pulks (lihđi ſahdu 30) peedeſchruſchu zilweku pretim un metahs tuhlin meerigi eſoſcheem ſaldateem wirjū, ſweeſch toš gar ſemī un ſahk winus breeſmigi dauſit. Weenš ſaldats ir breeſmigi ſadauſits. Winam ir galwa pahrſiſta. Šlepkawš ir raudſijis winam ar naſi riſkli pahrgrēēt, bet par laimi naſis no riſkles noſlihdjeis un kruhtis eegahjis, kur laikam druſku plauſchinas kehriš, jo ſaldatam no ta laika ari breeſmigs klepus peemetees. Tad wehl pahri weetas wehderā un ſahnōš ſadurſtitu, ſlepkawi winu puſdſihwu pametuſchi un aiſmuſuſchi. Naw wehl ſinams, waj ſaldats no ſcheem eewainojumeem zelſees.

Kurjemes beedribā pr. biſchkopibas 24. junijā Kr. Wirzawā iſſkaidros ſchahdus jautajumus:

- 1) K. Grūnhofs: ſas darams ar biſchu mahtiti, kuras ſaime no laupitajeem iſreeta un kura tad weena palikuſi tropā?
- 2) J. Auſmanis: waj ſchkindulu waj dehtu jumts lauſineeku ehſahm derigals?
- 3) Raſaels: par mahju putnu perinaſchānu.
- 4) G. Mathers: waj ſirgam, ko ar ahbolinu un ſewu baro, ir derigaki auſas dot wejelōš graudōš, waj miltōš?

5) Tas pats: Rahdi lihdselki ir pret pupu utihm?

Swehtku dakā G. Mathers kahdu wahrdu runahs par Krona Wirzawas pagahnti.

„**Lattveeschu awijehm**“ nu ir jauns redaktors — Walteku mahzitajs Weide L., kuresch schini amata apstiprinats. Sacranowicza L., no lastajem schirotees, teem ir dahwinajis sawu bildi, kas labi isdewufehs. Gandrihs 10 gadus winsch „Latw. Aw.“ wadijis. Wina laika schi awise pahrlaboja sawu wezo ortografiju un usnehma druzin brihwprahtigaku zeku, pehz tam kad Bierhuffa L. to jau bija fataisijis. Laba fatifschanahs starp scho awisi un „Valt. Semkopi“ it no eefahkuma kluwa trauzeta zaur raksteem, ko daschi atreebschanas-gara bija fazerejuschi un ko redakzija „Latw. Awijes“ bes sibkas un stingras kritikas bija zauri laidusi. Personiska fatifschanahs starp abu scho laikrakstu redaktoreem turpretim, zit mums sinams, nebija eenaidiga; ihpafchi ta labojahs, kad mineto rakstneeku nodoms jo skaidri peerahdijahs. Sawam lihdschinigam amata-beedrim mehs wehlam, meerā un preelā baudit sawu nopeetno puhlinu augfus, bet jaunajam redaktora kgam spehtu un ne-apniifschanu staigajot alasch uf jo brihwprahligu mehrki. Mehs nepagehrani, ka winsch lai usnemtu pa wisam zitadu zeku, ne la „Latw. Aw.“ lihds schim gahjuschas; bet mehs gan zeram lihds ar Latw. tautu, ka winsch, pehz tam kad wina preelisch-gahjeji brihwprahtibai zeku jau fataisijusch, tai foli pa foli nahks jo klahkali. Zaur to alasch jo wairaf islihdsinafees ta plaisna, kas tagad starp dascheem Latw. laikraksteem attihstibas zelā pastahw. Mehs fakam attihstibas zelā, jo tas mehrkis, uf kuru laikraksteem jabodahs, ir weens un tas pats: tautas attihstiba, nelabumu atklahschana, tikumibas un ihstās labklahschanas fekmeschana.

No Kursemes (Piltenes aprihka). Pehz daschu gadu klufofchanas, te atkal schini gadā 25. maijā noturejam aprinka skolotaju sapulzi. To istahsja, uf to ee-azinaja un to wadija Piltenes zeen. prahwests, Hillnera kungs, Wentspiljata klubu namā. No rihta pulksten 9. fanahzam kahdi 16 skolotaji, gandrihs puse nebija atnahkusch. Ziti gan bija aishgahjuschi uf Kuldigu pee Klauzon-Kahs amatneeku-mahziba. Zeen. mahzitaji kā goda-weesi bija atnahkusch i schetri. Zeen. Kindes un Popes mahzitajs Hugenbergera L., zeen. Ugales mahz. Beutnera L., Pusses zeen. palihga mahz. K. Kundfina L. un pehz pufsdeenahs wehl ari peenahza Wentspiljata zeen. mahzitajs Bernta L. Zeen. prahwesta L. atwehra sapulzi ar dseefmu „Paleez ar schehlastibu“ un ar luhgichanu, „lai Deems tas kungs, kas grib wisu labu un Jesu un sawu Garu mums un tam dewis par palihgeem, ari scho sapulzi atkal atdihwinatu, to waditu pehz sawa swehta prahta un zaur to paslubinatu to labumu, ko winsch grib un nowehl wiseem zilweku-behrneem zc.“ Nu eefahka sapulzes darbus. Wispirnak winsch nolahsja eesuhrijumus par to atraitnes-un bahrina-kast, par ko jau pehrn Zelgawā uf wispahrigo skolotaju sapulzi tapa spreesis, un tad atgahdinaja, waj kahdi skolotaji ari peedalisees pee tahs kafes pehz teem jau nospreesteem un nodrukateem nofazijumeem. Pehz daschahm uf preelisch un atpakal runahm tikai fesch, ween peedewahs un paraktijahs un daschi ziti wehl solijahs apdomatees. — Tad zeen. prahwesta L. lila preelischā jautajeenu par Klauzon-Kahs L. amatneezibas mahzibu. Bet kad nu ne weens to wehl nebijam redsejuschi, nedj sinajam, kā tas wis tur top eetaisits un mahzits, tad par to wehl newarejam dot ne kahdu isklaidrojumu, un to nolika uf zitu reisi, kad tee skolotaji, kas tagad pee wina mahzahs, buhs pahrnahkusch mahjās un israhdihs ar darbeem sawas sinatnibas. — Pehz tam nu wehl zeen. prahwesta L. lila preelischā, ka japahrrunā un japahrspreesch par katechiseeschenu skolās, ka to waretu leetat ne ween pee katfismas-mahzibahm, bet ari pee zitahm skolas-mahzibahm, un katechiseeschenu wislabaf waretu sahht un isbarit. Bet kad nu schahds usdewums ir daschadā sinā deesgan grehts un maj gadahs tahdu, kas to pareisi prot, tad retajs skolotajs uf tam isteiza kahdu ihfu tematu, ko weens otrs raudsija pahrlabot, tā ka ari tee zeen. mahzitaji weens pehz otra pee tam isteiza sawas domas, katechiseeschana wislabaf buhtu isdarama. Tomehr ari schim preelischmetam galawahrds palifa uf zitu reisi.

Pehz pusdeenahs Dundagas skolotaji, Dreybergs, Adamowiz un Zihruelis, kas Kuldigā pee Klauzon-Kahs lunga mahjahs amatneezibu, attelegrafeereja sapulzei, tai wehledami labas weiksmes pee sawa darba.

Sapulze wineem uf to attelegrafeereja atpakal, pateizibu un tapat ari wehledami labu laimi un weiksmes tajā jaunā mahzibā.

Ar dseefmu: „Lai Deemu wisi lihds“ un ar zeen. prahwesta luhgichana, lai Deems swehti schihs deenas darbu, nobeidsam schihs sapulzes darboschanos.

To tikai ihfi pasinoju. Warbuht ka kahds no tahs sapulzes protokoles wisu to wehl skaidraf un pilnigaf aprakstih.

Kahds sapulzes beedris.

Bauskas lihdschinigā kreismarschala, Kauzemindes grafa Pahlena weetā ir iswehlets barons fon Hahn no Komoderes. (L. A.)

No Tufuma. Domenu ministlers ir Kursemes ekonomisklai un Tufuma semkopibas beedribahm atwehlejis, schi gada augusta eefahkumā Tufumā isrihtot semkopibas un ruhpneezibas isstahdi un pee tam no sawas puses nowehlejis 2 majas sudraba, 5 bronzes medakas un 20 usteifschanas rakstus.

No Wentpils. Wentspils andeles namam „K. F. Gerike“ par godu, kas jau 50 gadus pastahw, daschi, kas ar alabasteri tirgo, 1500 rub. salafijusch un luhgusch, lai atlauj ar scho sumu pee Wentspils juhrneezibas skolas dibinat stipendiju. Keisara Majestete luhgumu ir peenehmis un finans-ministrim atkaws, nofazijumus par stipendijas imakfahchanu apstiprinat.

No Leepajas. 3. junijā schē atbrauza ij Antwerpenes 160 zilweki, kas Gelsch-Kreewijā grib apmestees uf dshwi.

No Subatas. 6. junijā Subatneekus istrauzeja agri no rihta uguns-grehks. Dega uf tirgus platscha, kur daudj ehfu stahw kopā. Uguni laimejahs aplahpet tikai pehz 3 stundahm. Nodoga 6 glusch jaunbuhwetahs un weena eefahkta ehka. Daudj Schihdu eedshwotaju knapi tikai sawu dshwibu isglahba; daschus nelaimē pahrsheidsa meega. Skahdi rehkina uf 20,000 rub. Par leelakas nelaimes nowehrschenu japateizahs it ihpafchi Jaun-Subatas skoloneem, kas wiswairaf palihdseja pee uguns apdsehshanas. Ka sche uguns peelischana notikust, par to naw ko schaubitees. Uguns iszehlahs glusch tufschā schkumni un ari eepreelisch laudis jau runaja, ka drihsā laika degschot.

Ji Abawas peekrasteem. Ar nopuhtahm usskatam sawu pawafara sehju, ar behdahm gaidam uf rudena plauju! Ko neshs schis fainneezibas gads? Zaur semes nesafalschenu un sadshhtahm sneegu kahpahm muhsu, pa leelakai dalai kalnainās un no mescheem eeflehgtās druwās, seemas labiba stipri maitata. Studji, kas rudeni jo kupli eefehla, ir pa pusei ispuwusch. No kweescheem sakumus eerangam tikai kalnu galās un tahdās weetas, kur neguleja beesa sneega kahrta. Scha eemesla dehl ari nebija eespehjams, agrā waijadsigā laika semi preelisch agrās sehjas sagatawot, tā ka gandrihs wisur aujas un sirnus wehlu apsehja; turpreti smiltssemē fehtas aujas un sirni 18. un 19. maija no leelas wehtras dshhtahm smiltim pa wisam nobeigti, tā ka wisi asnini isskatahs katechiseeschā un nokaltusch. Waj tee wehl atspirgs, naw zerams. Kahzini, kuras smiltssemē stahdija, ir tā noputinati, ka dohju weetas naw redsamas un pa leelakai dalai plika sehla tikai norahda, kur dobes bijuschas. Jumti saplositi un nogahsti, ka retas mahjas atrodamas, kam jumti weseli palikuschi. Muhsu leelaka zeriba wehl pastahw uf labu meeschu plauju. Kahds gads mums sagaidams! Tahdas nopuhtas gan buhtu neweetā, jo, lai gan lauki slikti stahw, tomehr diwu gadu maije isaugs, — kad nebuhtu waijadsiba pehz naudas, pehz daudj naudas! Kur to nemsim? Lai gan pahscham nabagakajam fainneekam resp. masgruntneekam jeb rentneekam kapitals gul wina inventarā, kas pehz tuhstoscheem skaitams un kreditā drofshibas deesgan buhtu, tad tomehr jafafa: Kas dos? Schihdu bankeereem buhs labs plaujas laiks, jo drofchi 30,000 rubtu tiks no semneekem usnemti par 50 procentehm. Waj waijadsetu tā buht, waj waretu tā notikt, kad pagasteem pahschem sawas krahshanas un aishdewu bankas buhtu, kur waijadsigā laika palihgu waretu dabut? (Wals).

No Narwas teef „Golofam“ sinots, ka Peterburgā komisija preelisch dshelzetu ispehtifschanas Kreewijā pahrspreeduse ari, waj Baltijā newaijadsetu eewest zeturtās schkiras wogonus.

No Odesas. Odesā kahds labibas wedejs atrahdis weenā maijā 65,000 rub. walsis obligazijas un atdewis tahs labibas ihpafschneekam, kas naudas papihrus noguldijis walsis bankā.

No Karkowas. Sabibas kufainis (Anisoplia Austriaca) kas jau preekšč kahdeem gadeem Deenwidus-Kreewijā eeradees, fchogad jo leelā pulkā parahdijees Karkowas, Zekaterinoflawas, Poltawas un Cherfonas gubernās un Besarabijas un Donas apgabalds. Schis fpahrnois kufainis no pawafara barojahs seedofchās stepēs un metahs tad rudju laukdōs, tur miħstos kcebrinus un wehl peenotas wahrpinas nograusdams. Kad rudju lauki nopostiti, tad wiħfch uibruhl kweefchu tihromeem, tur tahdu pašču postu padaridams. Pehz waldbibas finahm fchis kufainis nopostijis isgahjufchā gadā wairaf miljonu defetinu kweefchu un zitu sehjumu.

No Cherfonas. Zi Cherfonas rentejas ir issagti, pehz „Waldbibas Wehsnejscha.“ 1,579,688 rub. fklaidrā naudā un bes tam wehl daudf pašes un patentu blanketu. Repafihstamā dahma, kas par daktereeni Mititinu fahzahs, un muhrneeks Aleksejs Kolimenco ir 8 werstes no pilsehtas stepē faherti un pee teem atrasti 1,066,308 rub., kas rentejai otdoti atpatat. „Molma“ negrib tizet, ka nauda zaur israkti gangi isnesta. Rā gan waretu, raksta minetā awise, 15 asu garu gangi israkt, bes ka kahds zilweks to buhtu pamanijs? Gangim, pa kuru waretu weenā nakti isnest pusotra miljona rublu, wajadsetu wismasafais diwu arfchinu augstam un platam buht. Lai tahdu gangi waretu israkt, buhtu lihdf 7 afis jeb 7000 pudu femes janowed, preekšč kam wismasafais 200 firgu wajadsetu. Darbam wajadsetu wilktees masafais 3 nedetas. Waj teefcham tahdu darbu wareja paftrahdat, bes ka to kahds buhtu pamanijs? Polizija Cherfonā ir toti usmaniga. Zadoma, ka nauda jau agraf issagta un gangis israktis tikai tapehz, lai noseedfibas pehdas waretu apflehpt. Sagti jau fanemti.

Politisks pahrsfats.

G. M. Rigā, 18. VI. Dajchās awises nesen sinoja, ka lifums par meera-teesu eewefchānu Baltijas gubernās jau esot apstiprinats; bet fchihf sinas wehlat ir peerahdijufchahs kā par agru nestas, jo min. lifums tikai fcho rudenī klufchot pahrspreests Balsis-padomē. — Afzifes jinā ir diwi eewehrojami lifumi apstiprinati: weens alus-afziji no fch. g. 1. julija pa-augstina tā, ka 20 kap. par wedro jamafjā wairaf ne fā lihdf fchim; otrs afzifes usfrageem atwehl, ari tabafa un zigaru fabrikantu un tirgotaju faim-neeziabas-telpas ismeklet, fā tas lihdf fchim dsehreenu dehl jau ir atwehlets. Schis nofazijums bijis wajadfigs tadehl, ka peenahfta toti plafcha andele ar wiltigahm bandrolehm. — Pehz Wisaugstafas pawehles fals 6 milj. rub. fudraba fihfā naudā no 48. wehrtes. — Muhfu Trana-mantneeka augstā laulatā draudfene, Zeelfirsteene-trona-mantneeze ar jaweem behrneem 14. junijā aijsetojufi uf Kopenhageni.

No ahrfemehm fchoreif eewehrojanius notikumus waram sinot. Pag. nedelā mehš sinojahm par printfcha Napoleona nahwi tahlā Zulu-semē. Schis notikums, jau tadehl ka tas til spehji gadijees, wifu Ciropu fatrihzinajis, bet fewiħfki Franziju. Awises sino, ka wifdōs waldošchdōs namdōs fsumju laifs nofazits (Kreewu Keisara namā uf 10 deenahm) un ka zitrefejai keisareenei Efchenijai, kura gruhiti fahlimufi, no wifahm malahm peesuhftitas lihdfzeetibas fihmes. Franzija, fā jau bija paredfams, wismairaf fatreefta; fā fahot bes galwas ir Bonapartifnu partija (Napoleonu peefriteji), kurpretim republika-neeſcheem eemeſſs zeret uf jo meerigaleem laifeem, uf tagadejās waldbibas formas eefafnoſchānos. Bet klufu un zeenigu iſtureſchānos ari fchi partija ir parahdijufi. Nahwe ari pretineekus peefpeefch iſliħdfinatees un tahdi firdehſti, fā nonahwetā printfcha nelaimigai mahtei tagad janefš, pat ari minas eenaidneefkeem ufleef fsumju zeeniſchānu. Bonapartifiti ir fchaubigi, kuru no atkufſcheem Napoleoneem isredſet par fawu galwu un nahfoſcho keisaru; ne weenam no teem naw wis-pahrigas uſtizibas, ne weens neder tahdam nolufham; bet fawas zeribas Bonapartifiti tomehr wehl neatſtahj un faka: „zaur IV. Napoleona nahwi muhfū leeta nebuht naw nobeigufehs, jo fā nedibinajahs uf weenu waj otru zilweku, bet uf to pateefibu, ka Franziju tikai keisara waldbiba war aplaimot. — Un tomehr gandriħf ne weens wairs ne-fchaubahs, ka fchim zeribahm ir nahwigs gruhdeens notizis! — Pa-

tam Frantfchu parlaments, kopā ar ſenatu, ir noſpreedis, ka abas ſapulzes no Werſaljas pahrzetamas uf Pariſi, kas jau notizis. Par fcho ſpreedumu daſchadi domā. Weeni tiz, ka tas toti labš, otri atfal, ka tas atneſiſchot nelabus augtus, ka tautas-ſapulzes Pariſē nebuhſchot droſchas un tahm beidsot atfal buhſchot ſabehg uf Werſalju. Bet leefahs, ka fchee redš pa daudf tumſchas nahfamibas-mahfonas. Tagad parlamentā wehl pahrspreefch lifumu par behrnu ſkolofchānu un audſinaſchānu, fo garidsneefkeem grib atnemt. Saprotams, ka pee tam aſu zihninu netruhſft; bet garidsneefkeem naw Franzijā ween ja-zihnahs uf „dſihwibu un nahwi;“ ari Belgijā. — fā jau ſenaf ſinots — waldbiba zenſchahs aprobeſchot winu waru un behrnu audſinaſchānu nemt ſawā ſina. Frantfchu waldbibai tas, fā protams, nahf par labu.

Egiptes kedims jeb wihze-kehniſch Iſmails ir atfahpees jeb iħſtati: zaur Turku ſultana pawehli atzelts no waldbibas-kehſla un wina wezafais dehls Tewſiks paſchā iſſaufts par Egiptes waldbneeku. Schi waldbneeku mainiſchāna ir uſluħfojama par firſta Biſmarka politiſkas augleem; waj winam tee patihf, tas ir zits jautajums, bet zaur ſawu ſtarpā eefchānu wiħfch Anglu un Frantfchu waldbibas paſtubinaja uf jo duħſchigaku pretoſchānos pret Iſmaila waldbibu, uf pagehſreſchānu, ka tas klufu atzelts. Scho waldbibu prahts nu ir notizis, bet naw tizams, ka Biſmarkam patihf, ka Egipte turpmaf ſtahwehš ſem Anglu un Frantfchu pehrminderibas. Sultans fchāi politiſkai labpraht buhtu pretojees, bet Egiptes poſts un walſisparadi winu tal peefpeeda, fcho nepatiſkamo ſoli ſperit — zitadi ne fā newareja darit. — Atzeltais waldbneeks ir dſimis 1830. gadā un 1863. gadā eezelts par wihze-kehniinu. Wina tehws ir ſlawenais kara-wadonis Ibrains, wina tehwa-tehws Muhameds Ali 1805. g. klawa pazelts Egiptes paſchā godā un 1841. g. par wihze-kehniinu. — Iſmails ir toti daudf darijis preekſch Egiptes uſplaukſchānas, bet iſdoſchānas alaſch pahrspehja eenemiſchānas, bes tam wiħfch wehl miħleja lepnu dſihwi, iſſchkerdeja toti daudf ar ſeeweeſcheem un beidsot eefſtahjahs naudas-truhkums un wiſpahrigs poſts, kas winu nozehla no waldbneeka kehſla uf privat-wihra ſtahwolli. Rā dſird, wiħfch eefchot uf Konſtantinopoli. Waj wina dehls Tewſiks buhs laimigals un zil ilgi tas ſpehs turetees uf ſawa tehwa waldbibas-kehſla — kas to war ſinat; jo deenwidu ſemēs ne kas naw ne-eeſpeh-jams, maſafais likens tur ſawu laimes-riteni groſa daudf ahtrali un nepaſtahwigati, ne fā auſſtafdōs ſeemeldōs — un riħtdōs.

Bulgarijas jaunais firſts Alekſanders I., wehl Romā buhdams, zaur Turku ſuhtni fanehmis ſinu, ka Turku ſultans winu Konſtantinopoli negribot fanemt. Wiħfch gan atbildejis, ka wiħfch maſafais pee Konſtantinopoles uf fuga buhdams ſawu formalifko apſtiprina-ſchānu par Bulgarijas waldbneeku wehlotees fanemt, bet ſultans uf tam wehl naw atbildejis.

Wahzija. Tureenes awises ſchehlojahs, ka firſts Biſmarks beidsamā laikā toti afi ſawus pretineekus parlamentā aiſnemot. Ja tas tā ari turpmaf notihſchot, tad no tam tikai laumi augfi ſagaidami.

Anglijas parlaments toti noſcheho printfcha Napoleona nahwi un pahrmēt kara-wadoneem, ka tee winu bes wajadſibas ſuhtijufchi breejmās. Ar Napoleonu Franzija Anglijai uſtizejuſi dahrgu mantu, fo gan ruħpīgati wajadſejis apſargat. Printfcha tehws III. Napoleons, Anglijai darijis til daudf laba, ka winanū peenahlotees pilna augtſzeeniba.

Wisjannafas ſinas.

G. M. Rigā, 19. VI. Battenbergas prinzis jeb Bulgarijas firſts Alekſanders I. ſarunajees ar pahweſtu; atwadijees no Italijas kehniina, kurſch winam augſtu goda-ſihmi dahwinajis, Alekſanders 18. junijā aijbrauzis uf Konſtantinopoli. — Par waldbneeku mainiſchānos Egiptē Anglu awises ſpreefch ar labu prahtu. Atzeltais wihze-kehniſch dabun par gadu 50,000 mahrz. ſterlinu (500,000 rublu), katrs wina dehls 12,000 mahrz. ſterlinu.

Abildofchais redaktors: G. Mather's.

No ſenjures atwehlets, Rigā, 19. junijā 1879.

Sludinājumi.

Kurjemes beedriba pr. bīschkopibas.

1) **Wispahriga** sapulze, pee turas ari weesk, wihreeschi un seeweesechi war pee: dalitees, buhs 24. junijs, pulst. 10 1/2. no rihta, krona Wirzawa.

Deenas-fahrtiba: sarunaschanahs par femkopibu un bīschkopibu.

Presidentis: **G. Mathers.**

2) Tani pascha beena no pulst. 2. sahtot turpat, krona Wirzawas jauka parta, beedriba swinehs fatuus schi gada

sakumu-swehtkus

ar dseebaschanu, danzofchanu un mahstligu ugunofchanu. — Weesj ar mihtu prahtu ufnems. **Swehtku-komiteja.**

Pensioneeri

atrod sem labeem nolihgumeem draudfigu usnemischanu Jelgawa, Swehtas-eela, Waldomsky nama Nr. 23, sehta, ehrebegi pa labu rotu; japeprasa pee **A. Ruckmana.**

2 skolas sehni

nahstosha semestri war torteli un losti dabot, Jelgawa, Strihwera-eela Nr. 34. Peeteiltees war lihbs 2. julijam un no 1. augusta pee mehneela **Lichomirowa.**

Ihtos Langdales superfosfatus

kules, kur 6 pudi eelsha, pahrdod leelas un masas partijas par wismehrenako zenu

D. Essiedt's,

Peterb. Uhr-Niga, Kalku-eela Nr. 4.

1. un 2. premiju aisehnumma apdroshinašanas pret islofeschanu

apnemahs

Lew un Burmeisters,

Jelgawa, Basnizas-eela, rahtskunga Schmemana nama.

Lehgeris Jelgawa, pee M. Abramjona tga, pee Anas-wahrteem.

sem Rigas politechnikas pahraudschinas kontroles stahwedami

Langdales superfosfati

(Langdales Manure Comp. Newcastile a Tyne) sator 12% kusdamu sehra-stahbi.

Ohlendorfa un beedra superfosfati Londone,

sator 15% un wehl pahral kusdamu sehra-stahbi.

Goldschmidt un beedris, Niga, general-agenti preelsh kreemijas.

— **Pee Siwtinas.** —

Preeksh Jaun-Jelgawas un apgabala.

No 29. maija sch. g. mans kolonial- un material-preelshu weikals aronahs pretim tirgus plazim, un zaur scho ari daru finamu, ta es esmu darischanu-weertneeks no komerz-ugunsapdroshinaschanas beedribas un I. kreemu dsihwibas-lapitalu un procentu-apdroshinaschanas beedribas.

Tamlihbs es ari peesolu sawu superfosfatu un Portlandes zementu lehgeri un tuhdsu ari turpat man lihbs schim parahdito labpatischanu ufturet. Ar augstzeenibu

G. S. Goldmann's.

— **Pee Siwtinas.** —

— **Idewejs: A. Ahbrandts.** — Druhtats pee Aleksandra Stahla, Niga, Muhl-eela Nr. 13.

Kaulu-miltus, superfosfatus

pahrdod

A. Wischnewskys, Niga, Kungu-eela Nr. 18.

Kurjemes

bischkop. beedribas

I. nodata

isees sakumos

1. julija 1879, Schibes Strautiau birsite, Bendor-kroga tuwuma.

Sahtums pulst. 3. pehz pusdeenas. Sarunaschanahs, dseebaschana, danzofchana un ugunofchana. Mafsa par peedaischanos: weeseem 40 kap., weesu kundsehm 20 kap., beedreem 20 kap. Beedru fahrtes usrahdamas. **Komiteja.**

Semgaleeschu dieed. beedriba

isees sakumos

Wilzes Lunaischu mahju birse, Jahnos 24. junijs 1879.

Buhs dseebaschana, musita un danzofchana. Gesahtums pulst. 3. pehz pusdeenas. Biketes mafsa wihreescheem 30 kap., seeweesecheem 20 kap. **Dseedataji.**

Lihwes Behrjes

„Dseesmu-Kronis“

isees pascha Jahn- deena, swehtdeen, 24. junijs sch. g.

sakumos,

Surgu-krogus birse.

Danzofchana pee labas musikas un dseebaschana. Klastatas finas programd.

Labakos Langdales superfosfatus,

ta ari itin smalki samaltus



kaulu miltus



ar augstu satoru, sem Rigas politechnikas ismekleschanas stanzijas kontroles, pahrdodam par lehtako zenu. Katram, kas 30 pudus jeb wairak pehrf, ir ta teesiba, bes mafsas list politechnikas ismekleschanas stanzija ispromet, waj pateesi tahs sators ir, ta pahrdewejs galwo.

Brahti Martinsoni, fenak J. Martinson.

Peterburgas Uhr-Niga, Kalku-eela Nr. 8.

Smilshu-eela Nr. 1. **P. van Dyk, Niga** Smilshu-eela Nr. 18 u. 19

Weenigs lehgeris no



Claytona lokomobilehm

un kulamam maschinehm,

Planjamam maschinehm

„Buckeye“ un „Adriance“,

Radarda superfosfateem

ar peesolita labuma apgalwofchanu; 20% augst. u. 13—14% widejgr. ta ta ari kaulu miltu, kali mehslu un wifadu zitu laufsaimnezibas maschinu un rihku ismekleschana.

Augstgrahdigos Estremadura

superfosfatus,

labakos Langdales superfosfatus

un smalki samaltus kaulu miltus ar augstu satoru, sem Rigas politechnikas ismekleschanas stanzijas kontroles, pahrdodu par lehtafeem zeneem.

Katram pirzejam, kas 30 pudus jeb wairak pehrf, ir teesiba pirkto prezi list no politechnikas ismekleschanas stanzijas pahrmeklet, waj pateesi tai no manis galwotais labuma sators.

Sander Martinsohn'a

djels-bode,

Uhr-Nigas Kalku-eela Nr. 16.

J. W. Grahmann, Niga,



eepretim Jelgawas un Lufumas bahnumim.

Arkli, arktu daitti, sehjamas- un ptaujamas-maschinas. Ar rotahm un gepeli dseemamas kulamas-maschinas. **Garretta lokomobilehm** un kulamas-maschinas, kas ihpafchi weenlahrschi labi taistat un dandj pasrahda; us Parises pasales istahdi tahs ar 2 selta medalahm kronetas.

Superfosfati, augst- un widus-grahdigi, ar peesolita labuma apgalwofchanu.



Rustona Proktora lokomobilehm un garainu kulamas-maschines, stiftu un siteju kulamas-maschines,

Wooda planjamas masch. Bakera wehtiftu maschin., arklus un ekstirpatorns, superfosfatus pahrdod

Ziegler's un beedr.

Rarkowa, Zefaterinoslawa prospelta Nr. 22.

Niga, pilsehtas Kalku-eela Nr. 6.

No jensures atwehlets. Niga, 19. junijs 1879.